

1.Introduction

DR. SOMSIN THONGKRAIRAT

ARDUINO

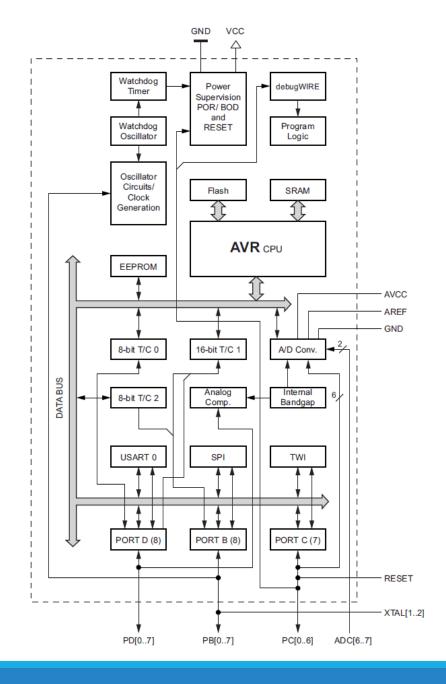
What is MCU (microcontroller unit)

- น่าจะเรียนไปแล้วในหลายๆ วิชาก่อนหน้า (ถ้ายังไม่ลืมนะครับ -)
- หน่วยประมวลผลขนาดเล็ก มี CPU memory (RAM ROM) และ <u>Deripheral</u>

What's inside MCU

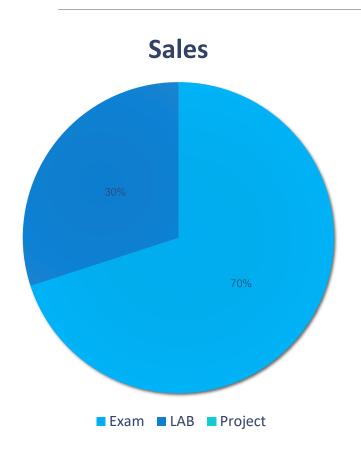
- มีอะไรนอกจาก CPU และ memory? บ้าง
- Serial, I2C, SPI, ADC, etc.
- Peripheral

Microcontroller part 1

- เข้าใจการทำงานของ microcomputer เบื้องต้น
- Register, Peripheral, Interrupt คืออะไร
- By STM32 MCU using C language

Scoring

LAB: in-Class Score [30%]

Exam: midterm and final Exam [70%]

Project: project base Exam [0%] ???

Extra point : Quiz [0-5% (additional)]

Exam: choice

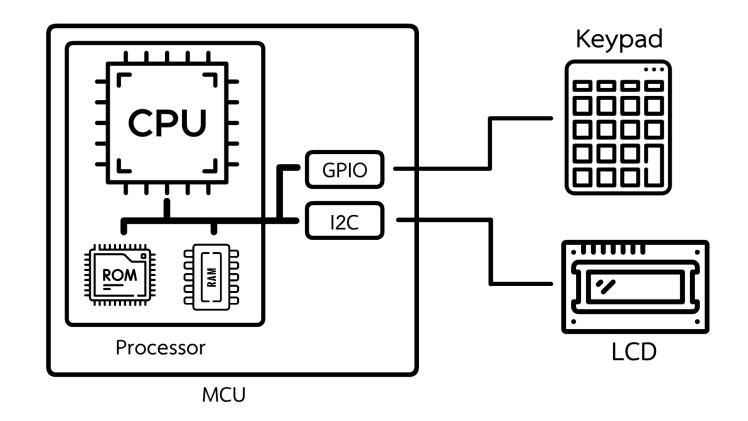
What is Peripherals

- ส่วนประกอบอื่นๆ ของ ระบบ ที่ช่วยในการทำงาน , ส่งข้อมูล หรือเติมเต็มการ ทำงานให้กับระบบ
- ไม่จำเป็นต้องมี ระบบก็สามารถประมวลผลได้
- เช่น Serial, timer เป็นต้น
- microcontroller = microprocessor + Peripherals

ตัวอย่าง Peripherals (Calculator)

- การประมวลผล บวกเลข ลบเลข เกิดขึ้นในที่ CPU กับ RAM วิธีการ บวกเลข ลบเลข ถูกบรรจุไว้ใน ROM

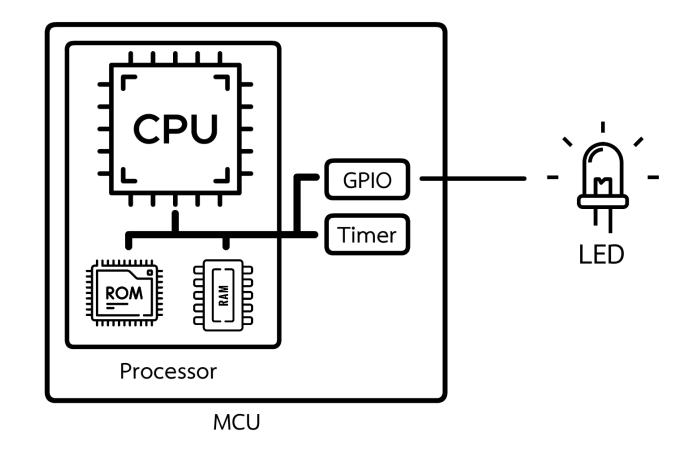
- ต้องการติดต่อกับ อุปกรณ์ภายนอก เช่น keypad LCD ผ่านทาง GPIO และ I2C

ตัวอย่าง Peripherals (blink)

- โปรแกรมไฟกระพริบทุกๆ 1 วินาที

- Timer ทำหน้าที่จับเวลา ถ้าถึง 1 วินาทีแล้ว จะไปบอกให้ CPU รู้ว่าถึง เวลาที่จะต้องเปลี่ยนสถานะของ GPIO แล้ว
- Peripherals ไม่จำเป็นต้องติดต่อ กับข้างนอก MCU

Peripherals (scope)

- GPIO (General purpose Input and Output)
- Timer (PWM and interrupt)
- ADC (Analog digital Convertor)
- USART(Serial + SPI), I2C
- EEPROM (basic nonvolatile memory)
- DMA (Direct memory access) <- so useful!

How to control peripheral in MCU

- using Register -> super hard coding (C, assembly)

0110 1001 1010

using hardware abstraction layer (HAL)

using Platform -> Arduino

using Register

7.4.1 GPIO port mode register (GPIOx_MODER) (x = A to F)

Address offset:0x00

Reset value: 0xEBFF FFFF for port A
Reset value: 0xFFFF FFFF for other ports

31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	. 19	18	17	16
MODE15[1:0]		MODE14[1:0]		MODE13[1:0]		MODE12[1:0]		MODE11[1:0]		MODE10[1:0]		MODE9[1:0]		MODE8[1:0]	
rw	rw	rw	rw	rw	rw										
15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
MODE7[1:0]		MODE6[1:0]		MODE5[1:0]		MODE4[1:0]		MODE3[1:0]		MODE2[1:0]		MODE1[1:0]		MODE0[1:0]	
rw	rw	rw	rw	rw	rw										

Bits 31:0 MODE[15:0][1:0]: Port x configuration I/O pin y (y = 15 to 0)

These bits are written by software to configure the I/O mode.

00: Input mode

01: General purpose output mode

10: Alternate function mode

11: Analog mode (reset state)

7.4.6 GPIO port output data register (GPIOx_ODR) (x = A to F)

Address offset: 0x14

Reset value: 0x0000 0000

31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16
Res.															
15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
OD15	OD14	OD13	OD12	OD11	OD10	OD9	OD8	OD7	OD6	OD5	OD4	OD3	OD2	OD1	OD0
	l	1													

Bits 31:16 Reserved, must be kept at reset value.

Bits 15:0 **OD[15:0]:** Port output data I/O pin y (y = 15 to 0)

These bits can be read and written by software.

Note: For atomic bit set/reset, the OD bits can be individually set and/or reset by writing to the GPIOx_BSRR register (x = A..D, F).

From data sheet [rm0444-stm32g0x1-advanced-armbased-32bit-mcus-stmicroelectronics.pdf] page 241 and 243

Using Register

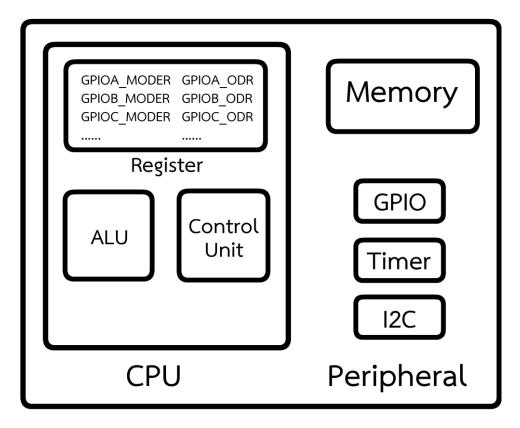
```
/* USER CODE BEGIN WHILE */
while (1)
 /* USER CODE END WHILE */
 /* USER CODE BEGIN 3 */
                0b33222222222111111111110000000000
                                                     Set pin mode
                0b10987654321098765432109876543210
   GPIOA->ODR
               = 0b0000000000000000000000000000100000;
                                                    Set pin state
   HAL Delay(1000);
   GPIOA->ODR
               = 0b00000000000000000000000000000000
   HAL Delay(1000);
                                                     Reset pin state
  USER CODE END 3 */
```

What is Register (in microcomputer)

- หน่วยความจำพื้นฐานที่อยู่ภายใน <u>CPU</u>
- ใช้กำกับการทำงานของระบบ (ขึ้นอยู่การออกแบบ สถาปัตยกรรม) คำอธิบาย ส่วนใหญ่อยู่ใน datasheet
- เป็น Memory ที่ CPU เข้าถึงได้เร็วที่สุดในระบบ

Register

- ใน CPU จะมี set ของ register ขึ้นอยู่ กับ สถาปัตยกรรม
- Register แต่ละตัวจะมีหน้าที่เฉพาะของ แต่ละตัว
- Register จะกำหนดการทำงานของ
   CPU ทั้งภายใน (การคำนวณ) และ
   ภายนอก (ควบคุม peripheral)

MCU

Register (pros.)

- สามารถเข้าถึงการทำงานขั้นพื้นฐานที่สุดของระบบได้
- code 1 บรรทัด ≈ 1 clock (แล้วแต่ instruction)

Register (cons.)

- ยากไป! + ไม่ทันสมัย
- Hardware dependent -> หากเปลี่ยนสถาปัตยกรรมหรือ แม้กระทั่งเปลี่ยน รุ่นของ MCU จะต้องศึกษาใหม่ทั้งหมด (อ่าน datasheet แค่ 1200 เอง สำหรับ MCU 1 รุ่น)
- ยากต่อการถ่ายทอด เพราะ ...... OOP

Arduino (HW development platform)

```
void loop() {
    // put your main code here, to run repeatedly:
    pinMode(A5,OUTPUT);
    digitalWrite(A5, HIGH);
    delay(1000);
    digitalWrite(A5, LOW);
    delay(1000);
    delay(
```

HW development platform (pros.)

- ใช้ง่าย (function ถูกออกแบบให้ใช้งาน มี manual)
- มี Lib ให้ใช้เยอะมากๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆ
- ใช้เวลาในการพัฒนาเร็วมากๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆ

HW development platform (cons.)

- digitalWrite() จริงๆ แล้วข้างในมันคืออะไร? ใช้กี่ instruction? ใช้เวลาในการทำงานเท่าไหร่? ทำงานเสร็จแล้วภายในเปลี่ยนแปลง อย่างไร?
- ขึ้นอยู่กับ platform นั้นๆ
- ไม่สามารถเข้าถึง Hardware ทั้งหมดได้ (ใน platform ส่วนใหญ่)

STM Hardware abstraction layer (HAL)

- คือ APIs (application programming interfaces) ที่ทำหน้าที่ติดต่อระหว่าง code และ hardware ระดับล่าง (พูดง่ายๆ คือ แปลง code เป็นคำสั่งไป ควบคุม register) โดยอยู่ในรูปแบบของ function ที่เข้าใจได้ง่าย และไม่ขึ้นอยู่ กันรุ่นของ MCU

HAL example

```
HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_SET);
HAL_Delay(1000);
HAL_GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_RESET);
HAL_Delay(1000);
```

ไม่ขึ้นอยู่กับรุ่นของ MCU (ไม่ต้องไปอ่าน datasheet 1200 หน้า)

Course discerption

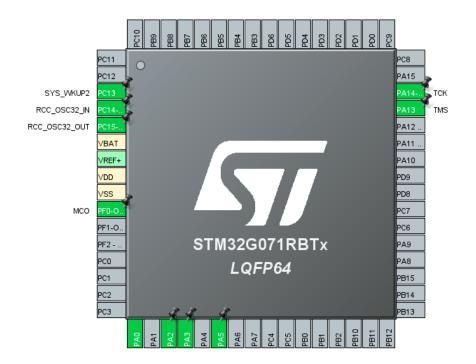
- เรียนรู้การใช้ HAL เพื่อใช้ในการควบคุม MCU
- เรียนรู้ peripheral
- เรียนรู้ flow ของ MCU

ทำไมต้อง STM32?

- ความชอบส่วนตัวล้วนนนนนน
- มีรุ่นให้เลือกเยอะมาก ขึ้นอยู่กับงานที่ใช้
- ราคาถูกเมื่อเทียบกับ AVR และ Microchip (2022 so on)
- มี tool ที่ออกแบบมาดีและ ฟรี! (STM32cubeIDE)

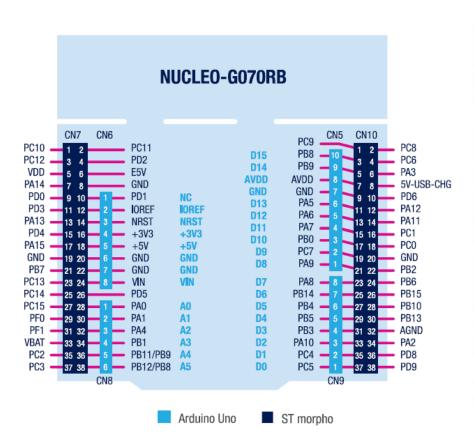
STM32

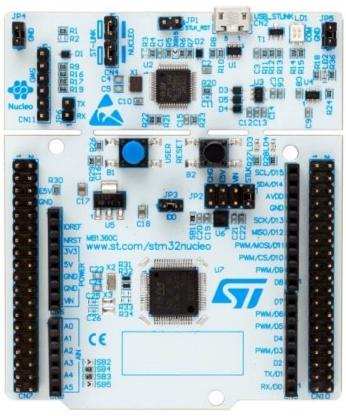
- 32bit ARM microcontroller
- From STMicroelectronics company
- Using STM32cubeIDE

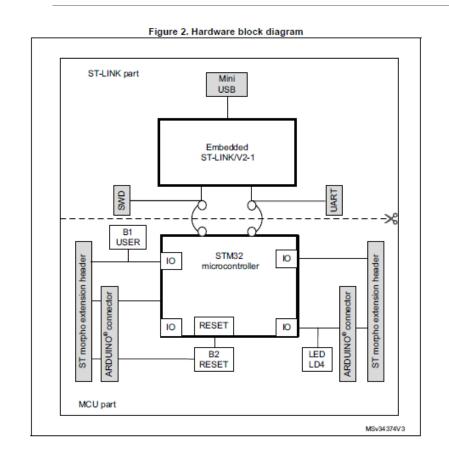
STM32 NUCLEO-G071RB

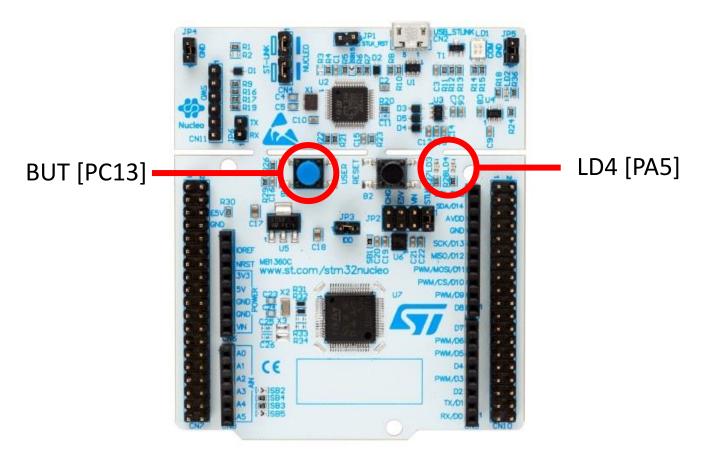
- ARM Cortex-M0+
- Single core 64 MHz
- 32 Kbytes RAM
- 14 timers
- I2C,USART
- **12S**
- ADC, DAC

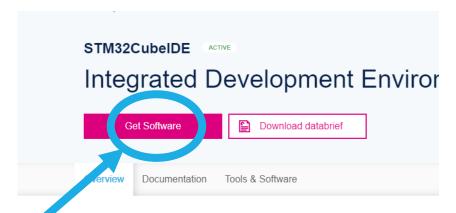
STM32 NUCLEO

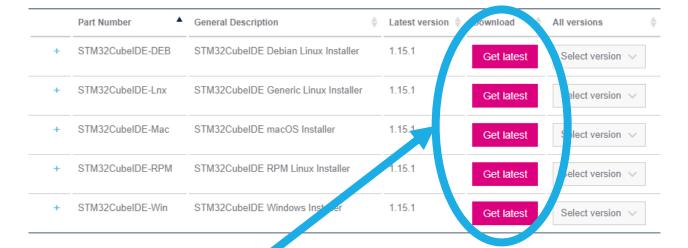

Setup CUBE

Link: https://www.st.com/en/development-tools/stm32cubeide.html

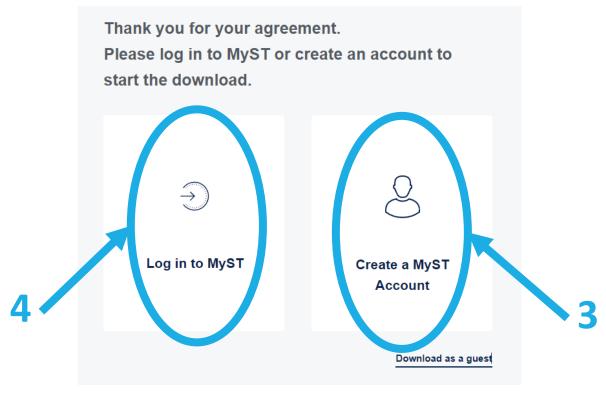
Product overview

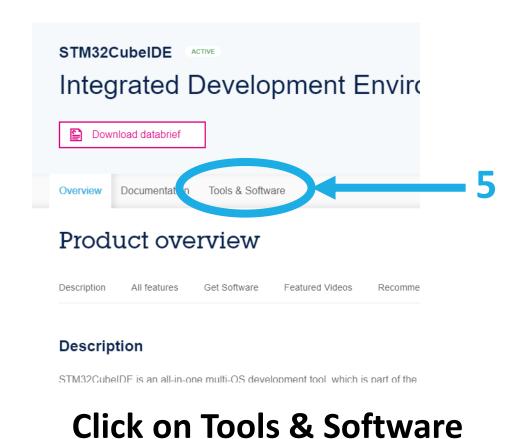
Depend on OS

^{*}ให้ download <u>STM32CubeIDE</u> ไม่ใช่ STM32CubeMX

Setup CUBE

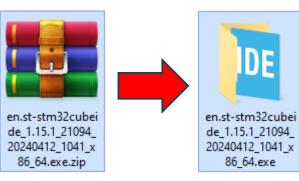

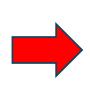
Create account and login

Setup CUBE

6. install program ≈ 1GB

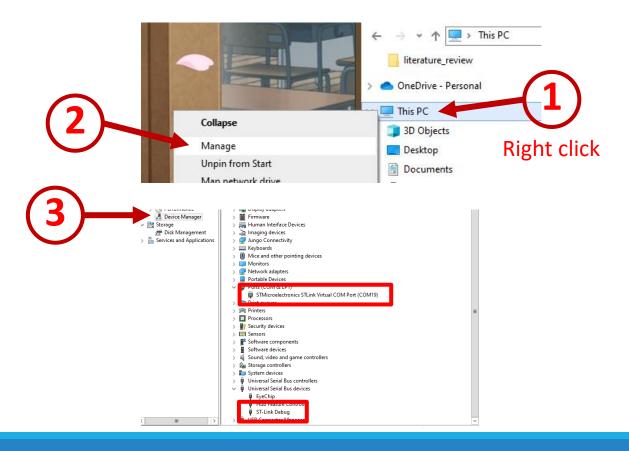
st-stm32cubeide_1.15.1_21094_20240412_1041_x8 6_64.exe

7. plugin board

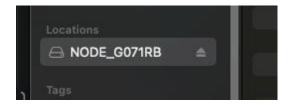
Check driver

Windows

MAC

```
pichaya@pichayas-Mac-mini:~$ ls /dev/tty.*
/dev/tty.Bluetooth-Incoming-Port /dev/tty.usbmodem2303
pichaya@pichayas-Mac-mini:~$
```

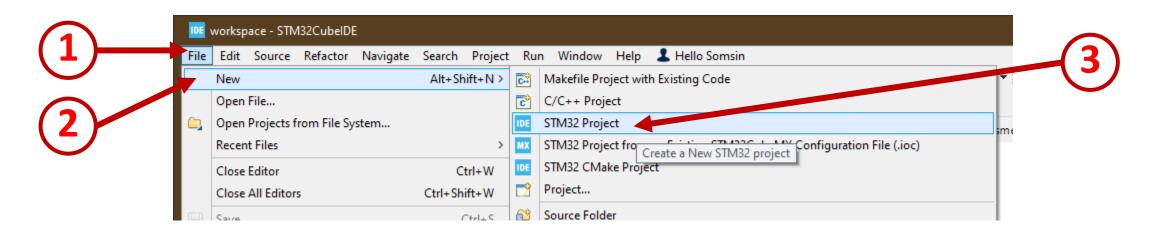

Let's start

Open STM32CubeIDE

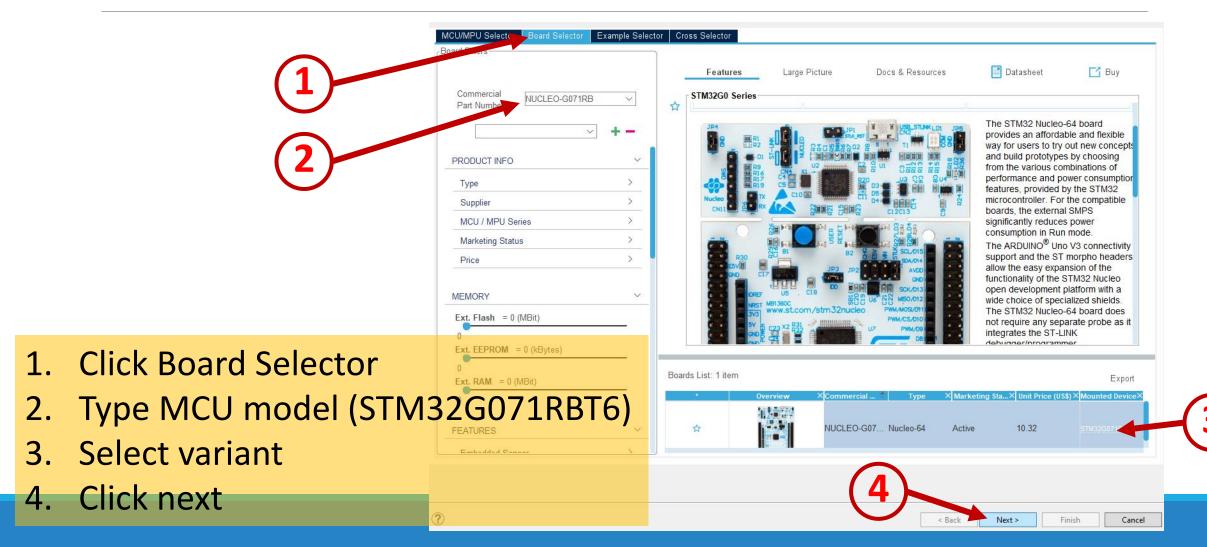

initial CUBE

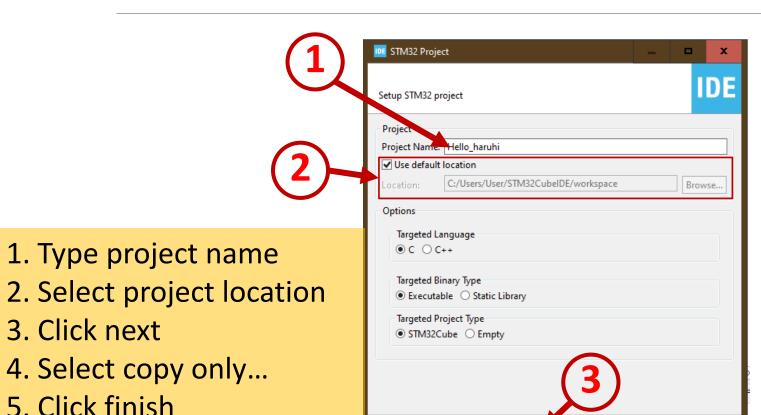

- 1. File
- 2. New
- 3. Select STM32 Project
- 4. download new firmware

Select MCU (STM32G071RBT6)

Select MCU

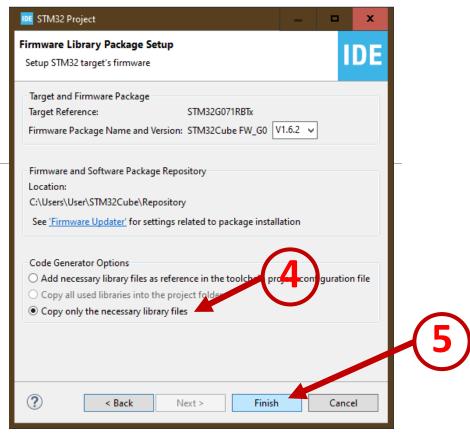

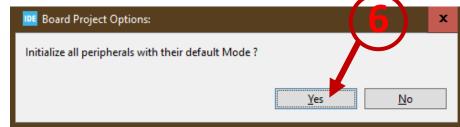
< Back

Next >

Finish

Cancel

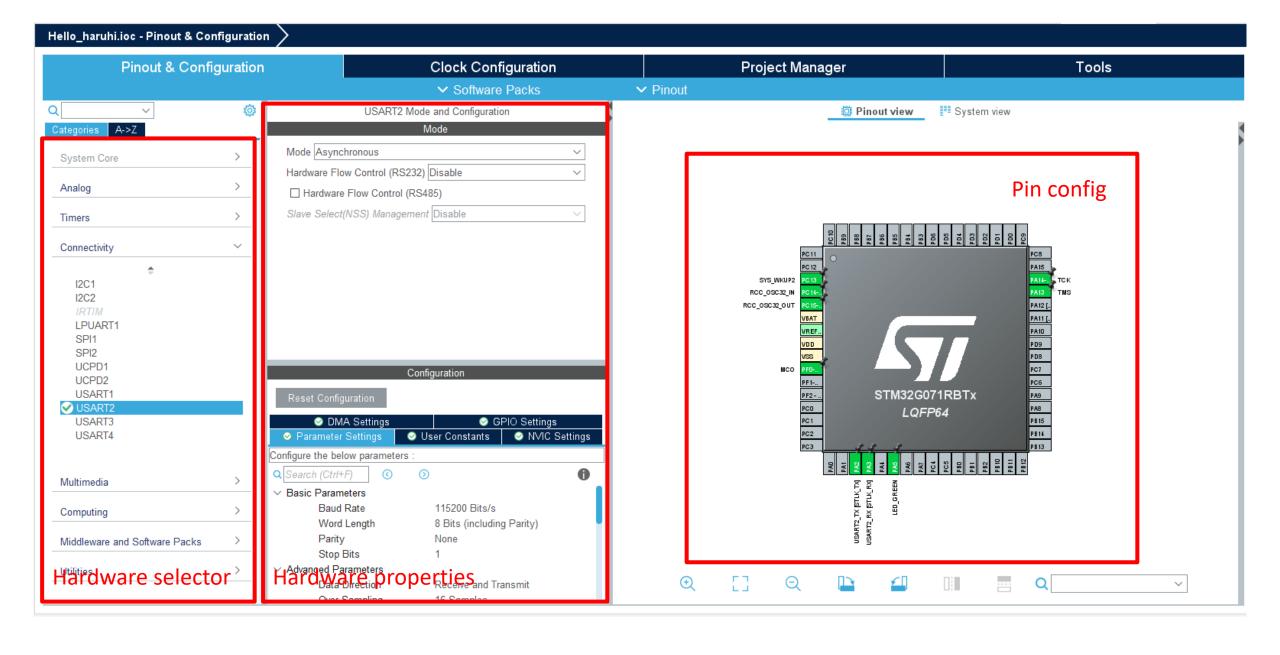

7. wait

3. Click next

5. Click finish

6. Click yes (init default IO)

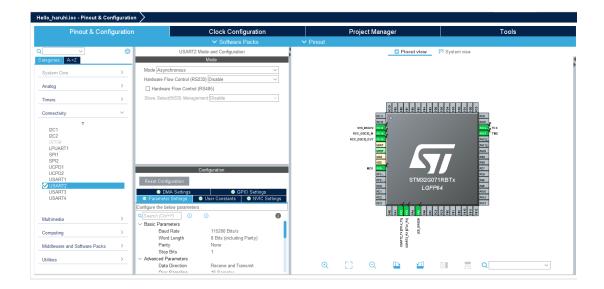

detail

Hardware selector : เลือก hardware ที่จะ config เช่น ADC , I2C, Serial

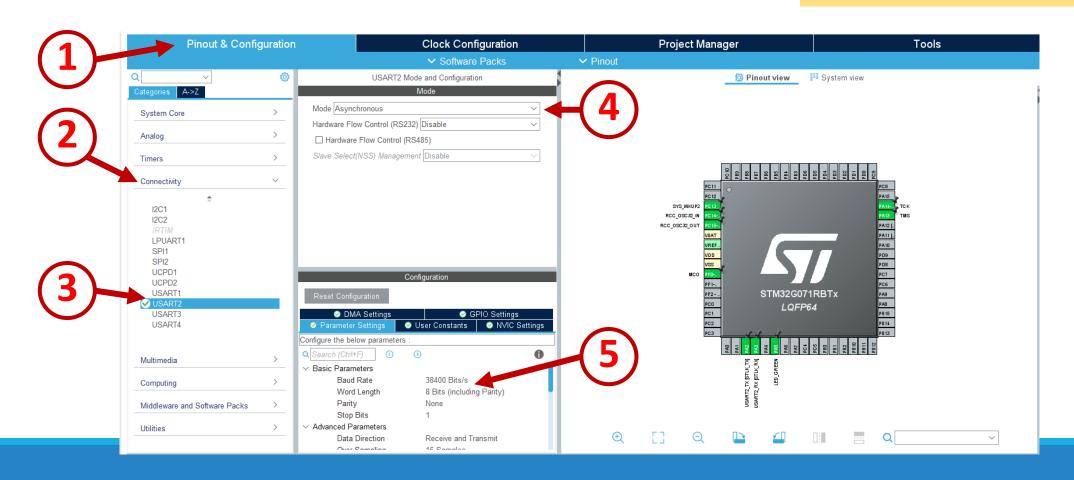
Hardware properties : config hardware ที่เลือก

Pin config : เลือก pin IO ที่จะใช้

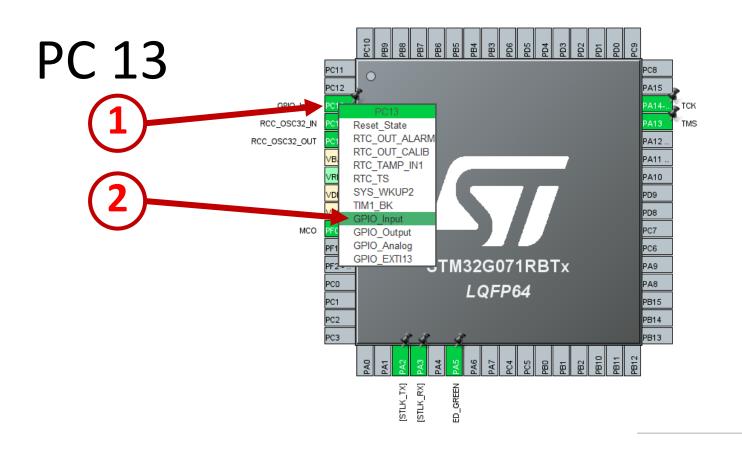

Example configuration

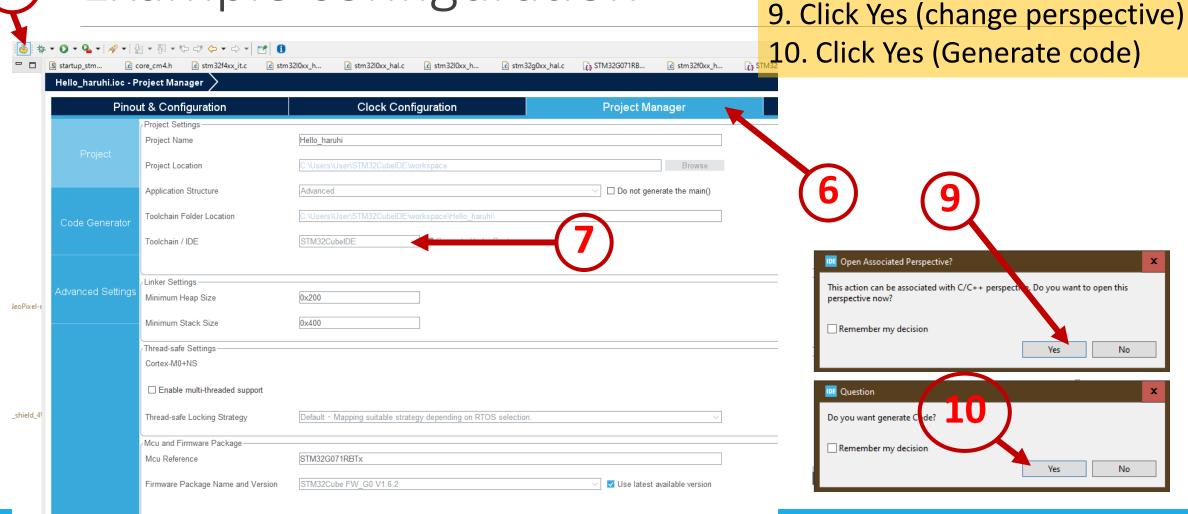
- 1. Pinout & config
- 2. Click Connectivity
- 3. Click USART2
- 4. Select Asynchronous Mode
- 5. Set Baud Rate to 38400

Set input button

Example configuration

6. Select Project Manager

7. Select STM32CubeIDE

8. Click Generate Code

Coding in Cube System

```
is / includes
20 #include "main.h"
22@ /* Private includes -----
23 /* USER CODE BEGIN Includes */
25 /* USER CODE END Includes */
27⊖ /* Private typedef -----
28 /* USER CODE BEGIN PTD */
30 /* USER CODE END PTD */
32@ /* Private define -----
33 /* USER CODE BEGIN PD */
35 /* USER CODE END PD */
37⊖ /* Private macro -----
38 /* USER CODE BEGIN PM */
40 /* USER CODE END PM */
42 /* Private variables ------
43 TIM HandleTypeDef htim2;
45 UART HandleTypeDef huart2;
47 /* USER CODE BEGIN PV */
49 /* USER CODE END PV */
```

- เมื่อ Generate code ขึ้นมาแล้ว Cube จะสร้าง section สำหรับให้ผู้ใช้เขียนโปรแกม ซึ่ง User จะต้องเขียน code ให้อยู่ในระหว่า <u>BEGIN</u> กับ <u>END</u> เท่านั้น

-หากเขียน code นอก section ดังกล่าว เมื่อ generate code อีกรอบ code ดังกล่าว จะถูกลบ

Code section

- USER CODE Header -> comment and license
- USER CODE BEGIN Includes -> include library
- USER CODE BEGIN PTD -> Typedef, struct
- USER CODE BEGIN PD -> Define
- USER CODE BEGIN PM -> Macro , Inline function
- USER CODE BEGIN PV -> Variables
- USER CODE BEGIN PFP -> Function prototypes, Function declaration
- etc.

```
#include "main.h"
220 /* Private includes -----
    /* USER CODE BEGIN Includes */
25 /* USER CODE END Includes */
27⊖ /* Private typedef -----
28 /* USER CODE BEGIN PTD */
30 /* USER CODE END PTD */
32⊖ /* Private define ------
33 /* USER CODE BEGIN PD */
35 /* USER CODE END PD */
38 /* USER CODE BEGIN PM */
40 /* USER CODE END PM */
42 /* Private variables -----
43 TIM_HandleTypeDef htim2;
45 UART HandleTypeDef huart2;
47 /* USER CODE BEGIN PV */
49 /* USER CODE END PV */
```

example

```
/* USER CODE BEGIN 2 */
    HAL_TIM_Base_Start_IT(&htim2);
97
98
    /* USER CODE END 2 */
99
                                 Right
30
    /* Infinite loop */
    /* USER CODE BEGIN WHILE */
    while (1)
34
35
      /* USER CODE END WHILE */
36
37
      /* USER CODE BEGIN 3 */
38
       //
39
                    0b10987654321098765432109876543210
10
       11
                   GPIOA->ODR
12
       HAL Delay(1000);
13
       GPIOA->ODR
                  14
       HAL Delay(1000);
15
16
       HAL GPIO WritePin(GPIOA, GPIO PIN 14, GPIO PIN SET);
17
       HAL Delay(1000);
       HAL GPIO_WritePin(GPIOA, GPIO_PIN_14, GPIO_PIN_RESET);
18
       HAL Delay(1000);
19
20
    /* USER CODE END 3 */
22
23
```

```
HAL IIM Base Start II(&htim2);
 9/
98
99
      /* USER CODE END 2 */
                                     Wrong
100
101
      /* Infinite loop */
102
      /* USER CODE BEGIN WHILE */
103
      char[20] str = "Haruhi";
104
      while (1)
105
106
        for(int i=0;i<5;i++){
            sprintf(,str"haruhi = %s","haruhi");
107
108
            HAL UART Transmit IT(&huart2, str, 18);
109
110
111
        /* USER CODE END WHILE */
112
113
        /* USER CODE BEGIN 3 */
114
115
      /* USER CODE END 3 */
116
117⊝
118
        @brief System Clock Configuration
119
```

- HAL_Delay(Delay)
- หยุดการทำงานของ MCU เป็นเวลาเท่ากับ [Delay] หน่วยเป็น ms

เช่น HAL_Delay(2000); คือการหน่วงเวลา 2 วินาที

- HAL GPIO WritePin(GPIOx, GPIO Pin, PinState)
- สั่งเปลี่ยนสถานะของ PIN
- GPIOx คือ port เช่น GPIOA หรือ GPIOB
- GPIO_Pin คือ pin ที่ต้องการสั่งการ,
- PinState คือ สถานะที่ต้องการเปลี่ยน 1 คือ HIGH state 0 คือ LOW state

- เช่น HAL_GPIO_WritePin(GPIOC, 12, 1); คือการสั่งให้ PC12 มีสถานะ 3.3V

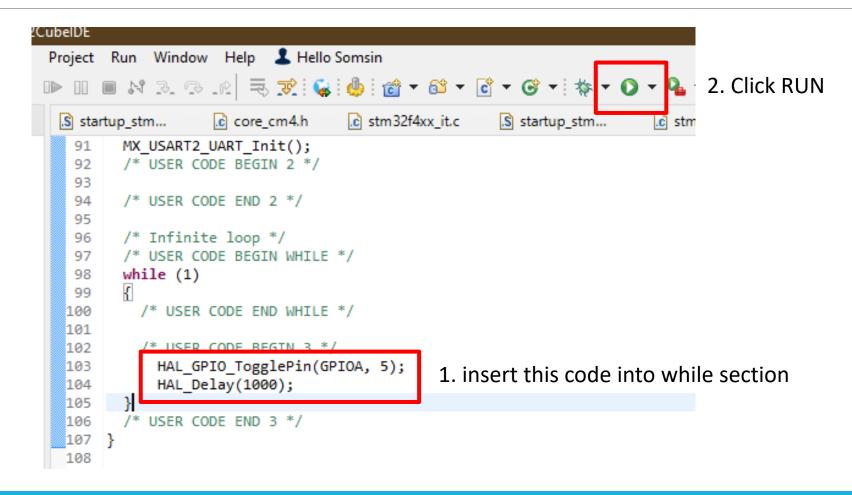
- HAL_GPIO_ReadPin(GPIOx, GPIO_Pin)
- อ่านสถานะของ PIN
- GPIOx คือ port เช่น GPIOA หรือ GPIOB
- GPIO_Pin คือ pin ที่ต้องการอ่าน
- ค่าที่ได้ออกมาคือ 0 (low state) หรือ 1 (high state)

เช่น HAL_GPIO_ReadPin(GPIOC, 13); คือการอ่านค่า PIN C13

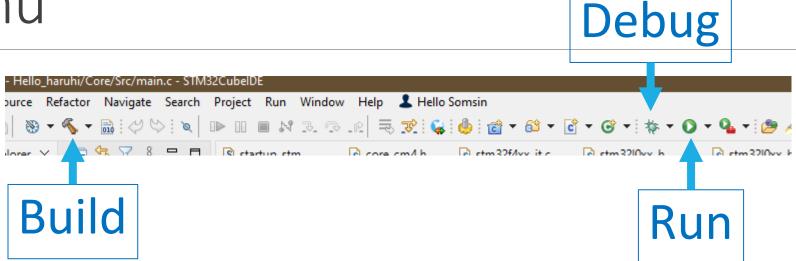
- HAL_GPIO_TogglePin(GPIOx, GPIO_Pin)
- สลับสถานะของ PIN เป็นตรงกันข้าม (High เป็น Low , Low เป็น High)
- GPIOx คือ port เช่น GPIOA หรือ GPIOB
- GPIO_Pin คือ pin ที่ต้องการเปลี่ยน

เช่น HAL_GPIO_TogglePin(GPIOA, 5); คือการสลับค่าของ PIN A5

Try this

Menu

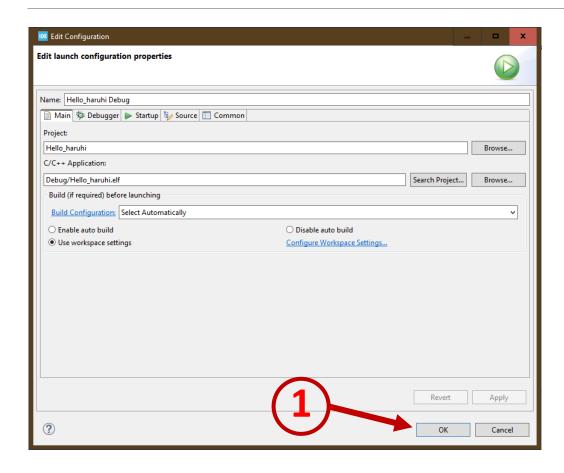

Build: Compile Code and report result (Error)

Run: compile code to binary file and upload to board

Debug: Run with Debug

Upload Code

Verifying ...

Download verified successfully

Shutting down...
Exit.

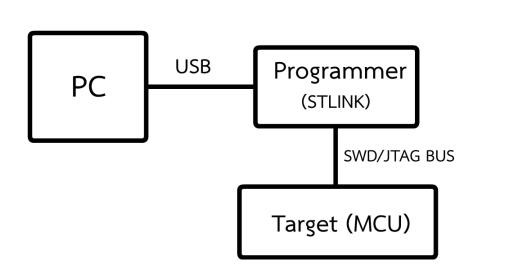
Programmer

- A hardware device accompanied with software which is used to transfer the machine language code to the microcontroller/EEPROM from the PC
- อุปกรณ์ที่สามารถนำ code (compiled) ไปไว้บน MCU ได้

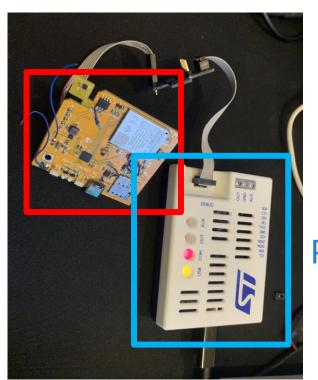

STLINK (programmer)

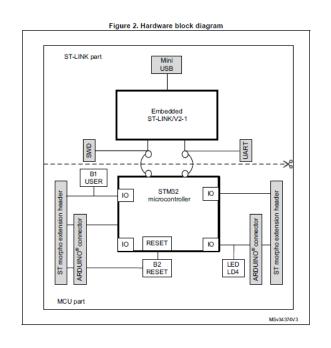

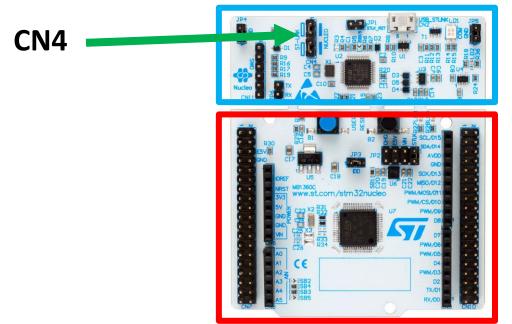

Programmer

STM32NUCLEO STLINK

- บนบอร์ด STM32NUCLEO จะมี STLINK ฝั่งตัวมาอยู่แล้ว (ขายมาพร้อมกัน -)
- เชื่อมต่อ CN4 เพื่อใช้งาน หรือถอดออกเพื่อ นำ STLINK ไปใช้ที่อื่น / ใช้ programmer ตัวอื่นเพื่อ program target

Programmer

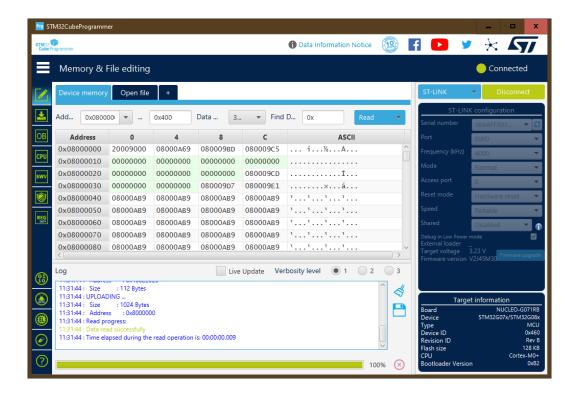
Target

STM32CubeProgrammer

https://www.st.com/en/development-tools/stm32cubeprog.html

- ใช้เพื่อดูอ่านสถานะของ STLINK และ TARGET
- สามารถ read/write/erase ข้อมูลบน target ได้

* ใครไม่สามารถ upload code ได้ให้ download โปรแกรมมาเพื่อเช็คดู แต่ใครที่ upload ได้ปกติ สามารถข้ามไปได้เลย

Quiz

IO toggle

HAL_StatusTypeDef HAL_UART_Transmit(*huart, *pData, Size, Timeout)

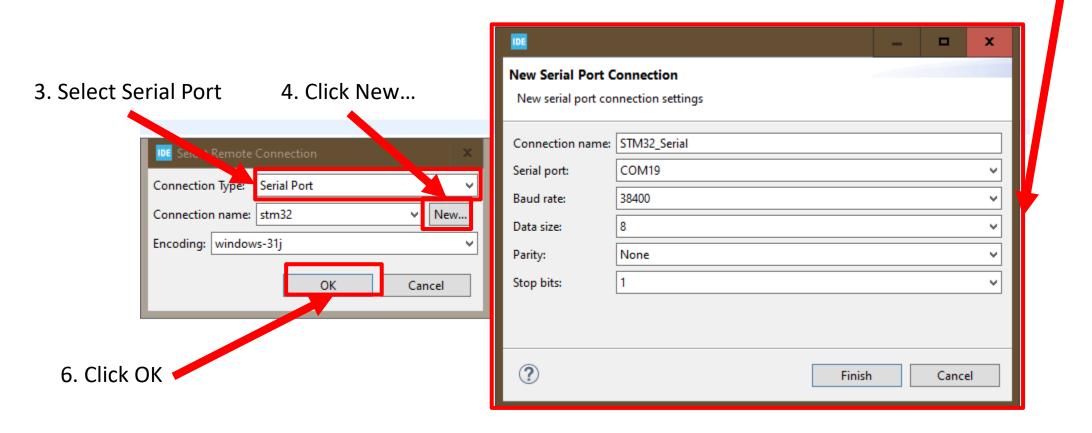
- huart คือ channel ของ serial เช่น huart1, huart2
- pData คือ ข้อมูลที่ต้องการส่งออก ในรูปของ array of char
- Size คือ จำนวนข้อมูลที่ต้องการส่งออก (มีหน่วยเป็น byte)
- Timeout คือ เวลาจำกัดในการรอการ clear buffer
- เช่น HAL_UART_Transmit(&huart2, "Haruhi\r\n", 8, 1000);

```
/* Infinite loop */
       /* USER CODE BEGIN WHILE */
  97
        while (1)
  98
  99
        /* USER CODE END WHILE */
 100
 101
 102
        /* USER CODE BEGIN 3 */
 103
            char str[50];
 104
            char str cnt;
            char pin state = 0;
 105
 106
 107
            pin state = HAL GPIO ReadPin(GPIOC, GPIO PIN 13);
 108
A 109
            str cnt = sprintf(str, "haruhi = %d\r\n".pin state);
 110
            HAL_GPIO_WritePin(LED_GREEN_GPIO_Port, LED_GREEN_Pin, pin_state);
@111
            HAL UART Transmit(&huart2, str, str cnt, 1000);
 112
            HAL Delay(1000);
 113
 114
        /* USER CODE END 3 */
 115 }
```

c - STM32CubelDE

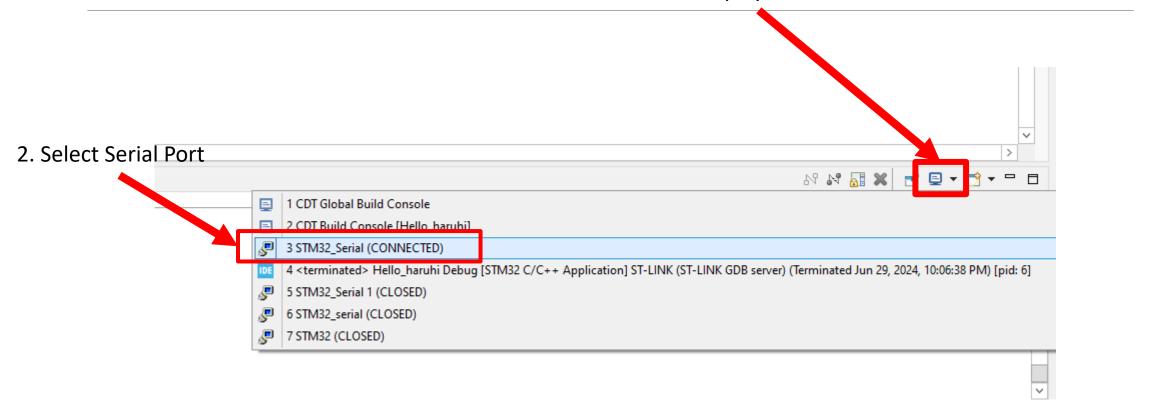
```
while (1)
  99
         /* USER CODE END WHILE */
        /* USER CODE BEGIN 3 */
 102
 103
          char str[50];
 104
           char str cnt;
 105
           str_cnt = sprintf(str,"haruhi = %d\r\n",HAL_GPIO_ReadPin(GPIOC, 13));
           HAL_UART_Transmit(&huart2,str, str_cnt, 1000);
 106
 107
           HAL_Delay(1000);
       /* USER CODE END 3 */
 109
 110 }
 111
                                                                                                                                                   1. New console
 1129 /**
 113 * @brief System Clock Configuration
 114 * @retval None
 115 */
116⊖ void SystemClock_Config(void)
117 {
 118 RCC_OscInitTypeDef RCC_OscInitStruct = {0};
 119 RCC_ClkInitTypeDef RCC_ClkInitStruct = {0};
       RCC PeriphCLKInitTypeDef PeriphClkInit = {0};
 122⊖ /** Initializes the RCC Oscillators according to the specified parameters
 123 * in the RCC OscInitTypeDef structure.
 124 */
       RCC_OscInitStruct.OscillatorType = RCC_OSCILLATORTYPE_HSI;
       RCC OscInitStruct.HSIState = RCC HSI ON;
     <
                                                                                                                                                                X ↓ ↑ ► ■ ■ = ■ ■
■ Console ×
CDT Build Console [somsin_MCU_class_template_CUBE]
                                                                                                                                                                                  1 New Console View
01:58:16 **** Build of configuration Debug for project somsin_MCU_class_template_CUBE ****
make -j8 all
                                                                                                         2. Command shell console
arm-none-eabi-size somsin MCU class template CUBE.elf
                                                                                                                                                                                  3 Command Shell Console
  text data bss dec hex filename
         12 1796 18064 4690 somsin MCU class template CUBE.elf
Finished building: default.size.stdout
01:58:17 Build Finished. 0 errors, 0 warnings. (took 273ms)
```

5.Set parameter and click finish

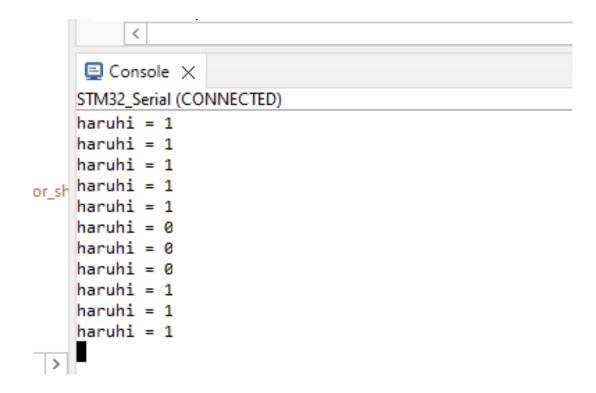
Reopen console

1. Display console

Result

Push blue button

LAB

- 1. setup STM32CebelDE
- 2. initial STM32 CUBE board (STM32 NUCLEO-G071RB)
- 3. Sent out Student Number and name via Serial port

